

Criteria

Sector

- ☐ vmbo
- ☐ havo / vwo
- ☐ mbo
- ☒ ho

Thema

- ☐ Visie, beleid en kwaliteit
- ☒ LOB-leeromgeving
- ☐ LOB-programma
- ☐ Studiekeuze/ studiesucces
- ☐ Loopbaangesprek
- ☐ Doorstromen
- ☐ Arbeidsmarktinformatie
- ☐ LOB-documenten
- ☐ Ouderbetrokkenheid
- ☐ Professionalisering
- ☐ Samenwerking
- ☐ Kansengelijkheid

Jaartal

- ☐ > 2020
- ☐ 2015 - 2020
- ☒ < 2015

Soort publicatie

- ☐ Proefschrift
- ☐ Inaugurale rede/ lectorale rede
- ☐ Onderzoeksrapport
- ☐ Samenvatting onderzoeksrapport
- ☐ Artikel
- ☒ Boek hoofdstuk

ALGEMENE GEGEVENS

Titel	Leren reflecteren.
Auteurs	Mittendorff, K. (2014).
Hyperlink volledig onderzoek	http://www.mittendorffonderwijsadvies.nl/wp-content/uploads/2011/10/Leren-Reflecteren-Mittendorff-2014.pdf

SAMENVATTING

Samenvatting van het onderzoek

In het hoger onderwijs zien we reflectie steeds vaker als leerdoel voor studenten (Kinkhorst, 2010). In de eindcompetenties van HBO opleidingen komt de term 'reflective practitioner' voor en opleidingen benadrukken dat studenten niet alleen moeten worden voorbereid op de beroepspraktijk door het aanleren van kennis en vaardigheden om dat beroep uit te voeren, maar ook moeten leren een 'leven-lang-te-leren'. Door te reflecteren op het eigen leren tijdens de opleiding zouden studenten tevens meer gemotiveerd moeten worden voor hun eigen leerproces of persoonlijke ontwikkeling en zelfsturend gedrag gaan vertonen. Door te reflecteren op de persoonlijkheid en eigen kwaliteiten zou meer begrip worden gecreëerd over de eigen motieven en ambities, zouden betere studiekeuzes worden gemaakt en zou studie-uitval verminderen.

Helaas worden deze beoogde doelen nog niet altijd behaald. Uit verschillende onderzoeken blijkt dat studenten een hekel hebben aan reflecteren en het slechts doen omdat het 'moet' (zie bijv. Mittendorff, Jochems, Meijers & den Brok, 2008; Meijers, Kuijpers & Winters, 2010). Studenten worden vrijwel vanaf de eerste dag dat zij aan hun studie beginnen op velerlei manieren verplicht tot reflectie en weten daarbij niet altijd goed wat reflecteren precies inhoudt (Zijlstra & Meijers, 2006).

Veel studenten leggen bij het reflecteren niet de verbinding met zichzelf en onderwijsactiviteiten die geassocieerd worden met reflecteren worden niet serieus genomen en ervaren als een verplicht nummer. Er sprake is van 'reflectiemoedigheid' (Kinkhorst, 2010). Tot slot wordt er vaak uitgegaan van de veronderstelling dat leerlingen/ studenten al kunnen reflecteren of het wel zullen leren door het gewoon (zelfstandig) te doen (Mittendorff et al., 2008). Dit blijkt in de praktijk echter niet altijd het geval.

LOB ONDERZOEK

In dit hoofdstuk presenteren we de resultaten van een evaluatieonderzoek naar de inzet van een module 'Leren Reflecteren' bij een van de opleidingen van Saxion Hogescholen. De module is ingezet om studenten beter te ondersteunen bij het reflecteren in de opleiding. Dit hoofdstuk laat zien hoe de studenten de module hebben ervaren en of de kwaliteit van reflectie van studenten is verbeterd.

TRANSFER

Wat kun je uit het onderzoek meenemen naar de LOB-praktijk?

Het onderzoek laat vooral zien hoe studenten tegen reflectie aankijken, wat ze daar belangrijk in vinden en hoe ze reflecteren. Daaruit kunnen inzichten worden gehaald over wat van belang is wil men reflectie in het onderwijs verder inrichten/ verbeteren. Studenten geven hiervoor ook concrete adviezen.